

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1611. usque ad annum 1617

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1777

VD18 90118898

§. 82. Isacci Casauboni interitus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67313](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67313)

brunnerum. Denique præter Ludovi-
cum Cerquerram Lusitanum, Joannem
Connarium Polonum, Guilielmum Ba-
thæum, & Franciscum de Cuniga Hi-
spanum, recenseri merentur Franci-
scus Bomaldus, qui quædam ascetica
Gallico idiomate edidit, necnon Vin-
centius Regius Panormitanus, qui The-
ses de SS. Trinitate, tomos tres *dilu-
cidationum Evangelicarum* & suum *Enchi-
ridion Evangelicorum* posteris reliquit.

Sæc. XVII.
A. C. 1614.

§. LXXXII.

Isacci Casauboni interitus.

Inter Reformatos Scriptores, qui hoc
anno decessere, facile princeps est,
Isaccus Casaubonus Genevæ die deci-
ma octava Februarii Patre Arnaldo Mi-
nistello natus, qui junior adhuc pro
more tum literatis communi sese Isac-
cum Hortibonum appellitabat. Erat
is adeo pauper, ut parentibus suis or-
batus in culina veru simul & libros ver-
sare cogeretur, & quamvis Græci idio-
matis, artisque criticæ peritia adeo ce-
lebrem sese reddidisset, ut has literas
publice traderet, non erat tamen ac-
ceptus in patria sua, quam etiam non
sine indignatione & acerbissimæ acceptæ
a Genevensibus injuriæ sensu reliquit,
postea vero urgente Philippo Canayo

Cc 4

Fra-

Sæc. XVII. Fraxineo, qui demum ejurato Calvino
 A. C. 1614. ad fidem Catholicam reversus est, Mont-
 pessulanum contendit, inde Lugdunum
 delatus, ubi patrocinate Harlæo Præ-
 fide, Thuano, aliisque Bibliothecarius
 feligitur ab Henrico IV. Galliarum Re-
 ge, qui sæpe illum ad veram Religio-
 nem sollicitabat, urgebatque, ut dispu-
 tationi tanquam arbiter interesset habi-
 tæ cum Plessæo Morinæo Calvinista &
 Perronio Cardinale, quem Casaubonus
 alicubi *fulmen hominis* vocitabat: qualis
 vero egregius hic arbiter ex hac dispu-
 tatione redierit, testantur Hugonota-
 rum querelæ adversus ejus Orthodoxiam
 motæ, necnon ipsius Casauboni episto-
 læ, & publica scripta ejusmodi queri-
 moniis referta. Huc quoque Eliæ Be-
 nedicti, licet Protestantis, verba refe-
 renda sunt: *Erat Casaubonus*, inquit
 ille, in hac Fontisbellaquei disputatio-
 ne, homo ingenii imbecillis, & fluctuantis,
 usque adeo, ut jam tum ipsum lucratus fue-
 rit Perronius per lusus & thraasonismos suos:
 Promiserat, mutaturum se Religionem. Ap-
 is, tum accurate observabatur, tamque op-
 portune intervenit vocatio Regis Jacobi I.
 in Angliam, (quo cum Henrico Wotono
 profectus erat) ut in speciem saltem in Re-
 ligione pristina denuo fuerit confirmatus:
 verum est, quod priusquam accederet ad Re-
 gem Jacobum, subinnuerit Perronio, uti-
 lius

*El. Bened.
 Hist. de l'E-
 dit de Nan-
 tes tom. I.
 p. 340.*

lius se ipsi servituum apud Regem in Reli- Sæc. XVII.
gione reformata, quam si ipsam desereret, A. C. 1614.
hinc incertum est, quam sincera ipsius fuerit
perseverantia: certum est ad minimum, fa-
milie ejus non admodum charam fuisse reli-
gionem, dum filiorum aliquis post fata Pa-
rentis ad catholicos transiit (*).

Ut ut res se habuerit, id certum est, Epist. Ca-
quod Casaubonus in præfato colloquio saub. ad Da-
Mornæi causam reliquerit, eumque re- niel. Kains.
darguerit, quod unius Viri (Calvini) Anno 1611.
maximi quidem, erroribus tamen obnoxii Vid. epist.
auctoritate fretus, pati nequidem potuerit Remost.
Sanctissimorum Patrum Ecclesie nomina, erud. Vir.
imo ipsum non puduerit in quodam scripto Eccles. p.
suo B. Cyprianum appellare Anabaptistam, 249. & seq.
ut recentis hæreseos infamia Martyris Chri-
sti memoriam macularet: Maxime autem
observanda sunt Casauboni verba, quæ
sequuntur: Quid commemorem ausa alio-
rum similis temeritatis plena? volunt enim
isti, Patres fuisse Semi-pelagianos, impe-
ritos Scripturarum, fatuos, stultos, bar-
dos, impios. Hinc est, quod errores Pon-
tificios ita oppugnent, ut sæpissime per illo-
rum latera jugulum prisce Ecclesie petant.
Mihî hæc lascivia, aut potius detestanda im-
pietas, non placet; video enim istos, dum
superstitionem expugnant, latam profanatio-

Cc 5 ni

(*) Erat hic Joannes, qui vivente adhuc Pa-
rente suo Ordinem Capuccinorum ingressus est.

Sæc. XVII. ni rerum Sacrarum, & totius Religionis
 A. C. 1614. christianæ fenestram aperire. Clamant igitur, me Pontificium esse, qui errores Pontificiorum acrius, quam ipsi faciunt, paratus sum confutare: est vero hæc mea sententia, cum una sit futura, & esse possit vera Ecclesia, non temere recedendum esse ab iis dogmatis fidei, quæ consensu omnium vetus Ecclesia Catholica probavit, & cum basin veræ Religionis præter Scripturam τὴν θεόπνευστον nullam agnoscam, opto cum Melanctone & Ecclesia anglicana per canalem antiquitatis deduci ad nos dogmata fidei e fonte Scripturæ derivata. Alioquin quis futurus est novandi finis aut φιλονεικος ingenii quod frænum poterit imponi. (*)

Obiit tandem Londini anno ætatis suæ quinquagesimo quinto die prima Julii: Præter novas editiones, quibus vete-

(*) Ex his verbis constat, quod Casaubonus ad illam visibilem Ecclesiam, quam invenit, non nisi propter sua præjudicia, disciplinam carni molestiorem, inconstantiam suspicionem, fortunarum discrimen, atque insequentium vexationum formidinem non redierit, forte eandem Calvinianæ Inquisitionis severitatem veritus, quam Genevæ Gentilis & Servetus, & Dresdæ Nicolaus Crellius Cancellarius, qui Calvinianæ Sectæ promotor anno 1601. capite plexus est, experti sunt: Ita nempe Spuria Ecclesia nec sanguinem, nec ignem horret.

veterum Authorum memoriam posteris Sæc. XVII.
 conservabat, edidit quoque Casaubo- A. C. 1614.
 nus suas *lectiones Theocriticas*, atque ex-
 ercitationes sexdecim ad Cardinalis Ba-
 ronii prolegomena in Annales, de qui-
 bus tamen varia extant judicia; præ-
 terquam enim, quod hæc exercitationes
 nonnisi imperfecta sint laboris initia,
 cum nonnisi trigesimum quartum Chri-
 sti annum attingant, insuper plures Ec-
 clesiæ Romanæ Critici easdem solide
 confutarunt, easque Abbas Langletus Catalog.
 du Frenoy parum æstimat, & Anto- Langl. Pro-
 nius Pagius de earum Autore hæc scri- fat. ad tom. 1.
 bit: *dum Theologum & Scripturæ interpre-* I. n. 4.
tem agit, vix Historiam, & quæ ad tem-
porum notationem pertinent, præ oculis
habet, Exercitationes ejus in postremis ha-
bentur. Scripsit etiam idem Author
 plurimas epistolas ad Viros ævi sui do-
 ctissimos Rohterodami editas, atque in-
 ter eas exstat quædam epistola ad Fron-
 tonem Ducæum Jesuitam, in qua sibi
 ipsi mire complacuit Casaubonus, hæc
 scribens: *Epistola meo judicio Regis &*
Archiepiscopi Cantuariensis, & plurimo-
rum Doctissimorum Virorum mirifice pro-
bata fuit, hanc tamen solide anno 1612.
 confutabat P. Andreas Eudæmon- Jo-
 annes ex eadem Societate. Denique
 Jacobus I. Angliæ Rex potissimum ope-
 ra Casauboni utebatur in suis scriptis
 Theo-

Sæc. XVII. Theologicis, quæ Regis nomine a Mon-
A. C. 1614. tacutio edita fuere.

§. LXXXIII.

Henricus Eckard mortuus.

Inferioris famæ Scriptor secta Luthe-
ranus Henricus Eckard hoc anno die
vigesima secunda Februarii mortuus est,
qui conscripserat pandectas controver-
siarum Religionis, compendium Theo-
logiæ Patrum, Isagogen in Catechis-
mum Lutheri, tabulas hæresiologicas,
analysin epistolæ S. Joannis, & tomos
tres disputationum Theologicarum Gief-
sensium.

§. LXXXIV.

*Bassa Mustapha ad fidem Catholicam
reversus, ac Romæ Baptizatus.*

*Merc. Gallob
tom. 4. l. 3.*

Exente Mense Novembri hujus anni
Mustapha Turcicus Bassa unacum
uxore sua, tribus Filiis, unaque filia
Religionem Catholicam amplexatus,
Romæ sacrosancti Baptismatis fonte ab-
lutus est, eidem ad hunc salutis por-
tum viam aperiente proprio ejus Filio;
cum enim hic jam ante binos circiter
annos a Christianis in navali prælio
captus, Romam abductus esset, ibidem-
que cognito Mahometanæ superstitionis
erro-